Oddělení
strategie a kvality

NOVINKY A INFORMACE

červen 2024

Obsah

Úvodní slovo prorektora 2
1 AKTUÁLNÍ ZPRÁVY Z ODDĚLENÍ 3
Rozvojové a dotační programy MŠMT ČR 3
Analýzy a grafy 4
Výroční zpráva o činnosti UP za rok 2023 4
Udržitelný rozvoj na UP 4
2 Téma: Řízení rizik 7
3 MEZINÁRODNÍ HODNOCENÍ 11
QS World University Rankings 2025 11
CWUR (Center for World University Rankings) 2024 11
Times Higher Education Impact Ranking 2024 12
4 BENCHMARKING 13
1.9 Počet studentů na akademického pracovníka 13
1.10 Počet doktorandů na jednoho školitele 14
2.9 Absolventi doktorského studia 16
5 VAŠE NÁZORY 17
Aktuální podněty Komise pro kvalitu UP 18

Úvodní slovo prorektora – Proč i nadále přikládat význam univerzitním žebříčkům

Univerzitní žebříčky se staly důležitým prvkem ve světě vysokého školství, ovlivňujícím rozhodování a vnímání široké škály zainteresovaných stran. Od studentů přes akademiky až po vlády a zaměstnavatele, význam těchto žebříčků nelze podceňovat, ale ani přeceňovat.

Pro budoucí studenty ze zahraničí jsou univerzitní žebříčky často klíčovým průvodcem při výběru místa studia. Vysoké hodnocení zvyšuje pověst instituce a poskytuje jistotu kvality. Žebříčky indikují kvalitu vzdělání, výzkumu, zařízení a pedagogického sboru, což studentům pomáhá při informovaném rozhodování. Mnohé stipendijní programy a finanční instituce také používají žebříčky jako kritérium pro udělování finanční pomoci, což studenty dále motivuje ke studiu na špičkových univerzitách.

Univerzitní žebříčky mohou v některých zemích výrazně ovlivnit přidělování financí a grantů. Vlády a soukromý sektor jsou více nakloněny investicím do institucí s osvědčenými výsledky excelence. Vysoké hodnocení často koreluje s vyšším financováním z těchto zdrojů, což umožňuje univerzitám dále zlepšovat své výzkumné kapacity a infrastrukturu. V konkurenčním prostředí výzkumných grantů může být dobré hodnocení univerzity rozhodujícím faktorem mezi úspěchem a neúspěchem.

V dnešním globalizovaném světě zvyšuje vysoké hodnocení mezinárodní postavení univerzity, což usnadňuje spolupráci a partnerství s dalšími renomovanými institucemi. Tato partnerství mohou vést ke společným studijním programům, výměnným pobytům studentů a spolupracujícím výzkumným projektům, což obohacuje akademické prostředí a rozšiřuje obzory jak studentů, tak akademiků. Dobré postavení univerzity v žebříčcích může ovlivnit také rozhodování zaměstnavatelů. Úspěšná síť absolventů, často charakteristická pro prestižní univerzity, může významně zlepšit kariérní vyhlídky a profesionální networkingové příležitosti právě pro absolventy.

V neposlední řadě žebříčky poskytují univerzitám měřítka pro srovnání jejich výkonu s ostatními institucemi. Tento benchmarkingový proces zdůrazňuje oblasti silných stránek a identifikuje příležitosti pro zlepšení. Univerzity mohou tyto poznatky využít k rozvoji strategických plánů zaměřených na zlepšení konkrétních oblastí, jako je výzkumný výstup, kvalita výuky a mezinárodní angažovanost.

Univerzity s vysokým hodnocením mohou mít značný ekonomický dopad na své místní komunity. Přitahují studenty, akademiky a personál, což zvyšuje poptávku po bydlení, službách a dalších místních podnikatelských aktivitách. Navíc se tyto instituce často stávají centry inovací, přispívajících k místnímu a národnímu hospodářství prostřednictvím startupů a transferu technologií.

Ačkoli univerzitní žebříčky nejsou bez výhrad, zůstávají významným faktorem ve světě vysokého školství. Žebříčky ovlivňují strategické priority, rozhodovací procesy a vnímání, formují budoucí směřování institucí. Je nutné také počítat s tím, že vládní programy a nejen

univerzity usilují o excelenci, a v této situaci bude snaha o vyšší hodnocení i nadále hrát klíčovou roli v rozvoji a úspěchu. Proto nás velmi těší dílčí umístění Univerzity Palackého v nejnovějším vydání Times Higher Education Impact Ranking 2024 (podrobněji níže v newsletteru).

JUDr. Mag. iur. Michal Malacka, Ph.D., MBA,
prorektor pro strategii a vnější vztahy UP

1 AKTUÁLNÍ ZPRÁVY Z ODDĚLENÍ

Rozvojové a dotační programy MŠMT ČR

Program podpory rozvoje oblasti vysokého školství pro rok 2024 (PROVYŠ)

V květnu jsme obdrželi rozhodnutí z MŠMT o poskytnutí příspěvku na aktivity PROVYŠ pro rok 2024 v plné výši. Formulář projektu s plánovanými cíli a výstupy je dostupný zde.

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Program podpory rozvoje oblasti vysokého školství – *Příprava na implementaci reformy doktorského studia a Strategie řízení lidských zdrojů pro roky 2024–2025* (PROVYŠ – dvouletý)

Součástí rozhodnutí o poskytnutí příspěvku na jednoleté aktivity PROVYŠ bylo i rozhodnutí o poskytnutí příspěvku pro letošní rok na dvouleté projekty řešené ve spolupráci s dalšími veřejnými vysokými školami. I zde byly přiděleny prostředky na rok 2024 v plné výši.
Plánované aktivity v rámci projektu ***Přípravy na implementaci reformy doktorského studia*** jsou dostupné zde.
Plánované aktivity v rámci projektu ***Strategie řízení lidských zdrojů*** jsou dostupné zde.

Podrobnější informace k projektům PROVYŠ je možno najít na webových stránkách oddělení, případně MŠMT.

PROPOST

Nacházíme se v předposledním roce čerpání PROPOSTu. Během června budou na RUP připraveny podklady pro Plán realizace strategického záměru a PROPOSTu na příští rok a následně na začátku července obdrží podklady pro vypracování fakulty. Společně s podklady na další rok budou řešitelé PROPOSTu zasílat i kontrolu čerpání pro letošní rok, kterou stanovuje metodika čerpání PROPOSTu zveřejněná na webových stránkách oddělení. Odevzdání podkladů pro fakulty je stanoveno na 15. srpna. Bohužel vzhledem k návaznosti projednávání dokumentu akademickými orgány a stanoveným termínům jejich jednání není možné podklady vypracovávat během září.

Pravidla čerpání PROPOST v roce 2024 se nemění – metodika uznatelných nákladů je stále k dispozici na webových stránkách oddělení.

Analýzy a grafy

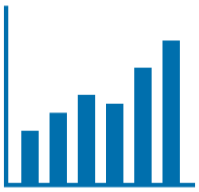

Mimo připravených základních statistik, které tradičně bývají k dispozici na webových stránkách našeho oddělení v sekci *Statistické tabulky*, byly již aktualizovány všechny datové řady a jejich analýzy za rok 2023 za UP. Nyní k nim bude postupně doplňováno srovnání s dalšími vybranými VŠ v republice, a to v závislosti na dostupnosti potřebných dat.

Výroční zpráva o činnosti UP za rok 2023

Dne 16. května 2024 byla Výroční zpráva o činnosti projednána Vědeckou radou, dne 22. května 2024 schválena Akademickým senátem a nakonec 10. června 2024 projednána i Správní radou. V polovině června byla zavěšena na webové stránky a předána k tisku do Vydavatelství UP. Dne 18. června 2024 byla její elektronická verze společně s Výroční zprávou o hospodaření zaslána prostřednictvím datové zprávy na MŠMT.

PR verzi výroční zprávy zpracovává Oddělení komunikace RUP.

Udržitelný rozvoj na UP

Od dubna 2024 Udržitelná univerzita spustila systém Ambasadorů udržitelného rozvoje součástí UP. Jedná se o propojovací mechanismus mezi centrálním Referátem udržitelného rozvoje RUP (Udržitelnou univerzitou) a součástmi UP v otázkách udržitelného rozvoje. Hlavním úkolem ambasadorů je předávání informací mezi referátem udržitelnosti RUP a danou součástí ve všech aspektech udržitelnosti pro naplňování Strategie udržitelného rozvoje UP a jejích akčních plánů.

Univerzita Palackého, její oddělení pro udržitelný rozvoj čili Udržitelná univerzita a studentský spolek Udržitelný Palacký jsou **nominováni na Cenu veřejnosti Olomouckého kraje** za přínos v oblasti životního prostředí, konkrétně v kategorii Cena za významný počin v separaci a recyklaci odpadů. Hlasovat je možné do 27. května na webu Olomouckého kraje. O aktivitách UP realizovaných v posledních letech v oblasti nakládání s odpady se můžete dočíst v Žurnále UP Online.

Již třetím rokem UP podporovala své zaměstnance a studenty v bezplatném zapojení se do květnové výzvy **Do práce na kole**. V letošním ročníku soutěžilo 67 týmů, které tvořilo 150 zaměstnanců a 37 studentů. Celkem najeli 42 421 km a ušetřili 7,01 t CO_{2e} oproti cestě autem. Nejvíce kilometrů najela z žen Lucie Kobrlová (1 496 km) a z mužů již poněkolikáté Petr Dvořák (1 991 km). Z týmů se na prvních třech místech umístily Goa'uldi, Running seeds a Žblabuňky. Souboj fakult vyhrála znovu Lékařská fakulta. Všem výhercům gratulujeme, děkujeme všem, kteří se do podobných aktivit zapojují, a především všem těm, kteří si pro cestu do práce alespoň občas vyberou udržitelnější způsob dopravy.

Historicky poprvé se 12. dubna spojili pro dobrou věc dobrovolníci z univerzity a olomouckých středních škol. Společně pomohli na mnoha místech ve městě a okolí například s údržbou zeleně v parcích, natíráním laviček či přípravou památek na turistickou sezonu. Akci pořádalo Dobrovolnické centrum UP společně s Udržitelnou univerzitou. Ke čtyřicítce studentů UP se přidalo sto sedmdesát mladších kolegů z Církevního gymnázia Německého řádu a Gymnázia Hejčín i se svými učiteli. Pomáhali například připravit na jarní sezonu olomoucké parky a Botanickou zahradu UP, zeleň vysazovali v terapeutické zahradě Psychiatrické kliniky Fakultní nemocnice Olomouc, na novou jarní výsadbu jsou díky dobrovolnické pomoci připraveni i v zahradě Hospice na Svatém Kopečku. Šikovné ruce se hodily při úpravě areálu Sluňákov a na šternberském hradě při natírání laviček a mytí oken.

V rámci Dne Země 22. dubna Udržitelná univerzita spolu s Dobrovolnickým centerem UP organizovala sérii udržitelně a kreativně zaměřených workshopů pro studující a zaměstnance UP v duchu „Neopouštěj staré věci pro nové“. V menzách UP si také mohli strávníci vybrat z rozšířené nabídky rostlinných pokrmů. Od začátku dubna navíc v menzách UP probíhá kampaň, která vyzývá strávníky k aktivnímu pohybu a vyvážené stravě a informuje je o environmentálních dopadech potravinářského a zemědělského průmyslu.

Dne 24. dubna vystoupila na UP s **přednáškou *„Město, které se v létě nepřehřívá“*** specialistka na adaptace ve městech Magdalena Maceková. Hovořila o tom, jak přehřívání ovlivňuje život obyvatel města, o hlavních příčinách vzniku tepelného ostrova měst a možnostech, jak přehřívání omezit především pomocí přírodě blízkých prvků. Nechyběla ani ukázka pozitivních příkladů realizací takových opatření v České republice. Záznam z přednášky je dostupný v sekci *Vzděláváme* na webu Udržitelné univerzity, společně s dalšími realizovanými přednáškami na téma udržitelnosti.

Udržitelná univerzita 13. června zorganizovala pro personál menzy UP školení na studenou kuchyni od organizace ProVeg. Cílem bylo zejména zvýšit know how personálu v oblasti rostlinného stravování, zpestření rostlinné nabídky ve FreshUPech a cateringové nabídky studených rostlinných pokrmů.

2 Téma: Řízení rizik

Protože univerzita vystupuje i v roli vykonavatele veřejné správy, vztahuje se na ni zákon o finanční kontrole, který ukládá vedoucímu orgánu zavést a udržovat vnitřní kontrolní systém, který je způsobilý včas zjišťovat, vyhodnocovat a minimalizovat provozní, finanční, právní a jiná rizika vznikající v souvislosti s plněním schválených záměrů a cílů. Proto Univerzita Palackého již třetím rokem na úrovni rektorátu provozuje systém řízení rizik. Rádi bychom problematiku řízení rizik představili širší čtenářské obci. V dnešním čísle jsme pro Vás připravili stručný teoretický úvod.

Riziko je jev nebo událost, která může, ale nemusí nastat. Pokud nastane, způsobí určitou ztrátu. Rizika jsou neodmyslitelnou součástí jakékoli lidské činnosti a nelze je vyloučit, avšak s vhodným přístupem lze jejich dopady minimalizovat či předcházet jim. Pokud o riziku víme, dá se na něj připravit. Koordinované činnosti, které jsou zaměřené na rizika, nazýváme systémem řízení rizik. Je to opakující se cyklus činností, a proto mluvíme o procesu řízení rizik.

Zralost systému řízení rizik můžeme hodnotit na základě následujících vlastností. Sami můžete posoudit, jak na tom vaše součást je.

1. Řízení na průšvih

Neprovádí se žádné řízení rizik nebo až v případě akutního nebezpečí. Problémy se řeší, až když nastanou nebo akutně hrozí.
Jsou situace, kdy je takový přístup optimální, např. není-li dostatek zkušeností, zdrojů či času.

2. Omezování rizik

Identifikují se rizika a hledají se cesty, jak omezit jejich následky a jak snížit pravděpodobnost, že se uskuteční. Sledují se spíše následky než příčiny rizik. Nevyžaduje se kvantitativní vyhodnocování atributů (metrik). Hodnocení rizik je spíše subjektivní a slovní.

3. Prevence

Činnosti související s omezováním rizik jsou úkolem všech zaměstnanců a provádí se kontinuálně. Identifikace rizik je dobře zvládnuta. Hledají se prapříčiny rizik a detekují se procesy vedoucí k uskutečnění rizik. Mezery bývají v kvantifikaci atributů rizik (indikátorů výkonnosti procesů).

4. Analýza a předpověď rizik

Činnosti související s omezováním rizik jsou založeny na dobré kvantifikaci (metrikách) atributů. Proto je prováděna statistická analýza metrik, což umožňuje předvídat vývoj rizika a lépe odhadnout, kdy se uskuteční.

5. Příležitosti

Do řízení rizik jsou zapojeni všichni zaměstnanci, management a do jisté míry i externí partneři (např. možnost ohrožení termínů u dodavatelů). Rizika jsou chápána spíše jako výzva a příležitost ke zlepšení práce a nikoliv jako hrozba.

Pokud je v organizaci zaveden funkční systém řízení rizik, můžeme očekávat tyto přínosy:

- pochopení rizika a potenciálního dopadu na cíle organizace, což je klíčové pro strategické plánování a efektivní rozhodování,
- správně nastavený systém řízení rizik poskytuje informace pracovníkům činícím rozhodnutí (rozhodování založené na datech s potlačením subjektivního posuzování).
- odhaluje slabé články a úzká místa v systémech a procesech (co děláme špatně, co je potřeba zlepšit),
- pomoc při stanovování priorit (co musíme řešit nejdřív, podklady pro alokaci zdrojů),
- využití rizika jako příležitosti dělat věci jinak nebo dělat nové věci, které v důsledku umožňují organizaci inovovat a růst, čímž zvyšuje svou konkurenceschopnost na trhu,
- plnění požadavků vyplývajících z předpisů a nařízení (zákon o finanční kontrole, certifikace organizace).

Proces řízení rizik

Základními fázemi procesu řízení rizik jsou:

- Komunikace rizik
- Definice prostředí
- Identifikace rizik
- Analýza rizik
- Vyhodnocení rizik
- Zvládání rizik
- Monitorování rizik

Komunikace rizik

Bez aktivního přístupu top managementu není možné vybudovat funkční systém řízení rizik. Za řízení rizik je zodpovědný statutární zástupce organizace. Management organizace by měl definovat politiku řízení rizik, v níž se přihlásí ke své odpovědnosti za řízení rizik, jasně stanoví cíle organizace a zaměří se na:

- rozumové důvody vedoucí organizaci k řízení rizik,
- spojení mezi cíli organizace a politikou managementu rizik,
- zmocnění a odpovědnosti pro management rizik,
- způsob vypořádání konfliktu zájmů,
- závazek k vytváření potřebných zdrojů, aby byly k dispozici těm, kteří jsou zmocněni a odpovědni za vlastní management rizik,
- způsob, jakým bude měřena výkonnost managementu rizik a podávána o ní zpráva,
- závazek přezkoumávat a zlepšovat politiku a rámec managementu rizik periodicky a jako odezvu na události nebo změny okolností.

Politika managementu rizik má být vhodným způsobem sdělována. Komunikace rizik zahrnuje dialog se zainteresovanými stranami s důrazem spíše na oboustranný dialog než na jednosměrný tok informací shora dolů.

Definice prostředí

Vymezuje základní rámec pro správu rizik a rozsah celého procesu řízení rizik. Říká, které oblasti činností organizace budou řízením rizik pokryty, které procesy jsou pro organizaci natolik důležité, že u nich chce mít ošetřena případná rizika. Definuje kritéria, na jejichž základě se rozhodujeme, jaká rizika chceme ošetřit (přijmout opatření) a jaká budeme jen sledovat.

Identifikace rizik

Tento krok se snaží identifikovat rizika, kterými se bude proces řízení rizik dále zabývat. Identifikace by měla obsáhnout všechna rizika, která mohou mít souvislost s posuzovanou činností, ať už jsou nebo nejsou pod kontrolou pracovníka či týmu odpovědného za výkon činnosti. Rizika musí být vyjádřena srozumitelně a jednoznačně.

Analýza rizik

Analýza rizik se zabývá odhalováním a pochopením rizik. Poskytuje podklady pro rozhodnutí o nutnosti zabývat se určenými riziky a doporučuje nejvhodnější a nákladově efektivní strategii zvládání rizik. Analýza rizik obsahuje odhalení příčin rizik, popisuje jejich nepříznivý dopad a hodnotí pravděpodobnost, že se tyto následky přihodí.
Rizika mohou mít málo závažný dopad, ale vysokou pravděpodobnost, nebo vysoce závažný dopad a nízkou pravděpodobnost, nebo výsledek někde mezi tím.
Dopad obvykle vyjadřujeme na definované škále od minimálního vlivu na postižený proces až po devastační vliv, kdy je výkon procesu zcela ochromen.
Při odhadu pravděpodobnosti můžeme vycházet z historických dat („už se to stalo“) nebo můžeme použít některou z prediktivní techniky, jakými jsou analýza stromu poruchových stavů a analýza stromu událostí. V systematickém a strukturovaném procesu je možné k odhadu pravděpodobnosti použít znalecký posudek.
Rizika je možné podle jejich závažnosti třídit, aby byla identifikována nejzávažnější rizika a aby byla z další analýzy vyloučena méně závažná nebo menší rizika. Při třídění se má vycházet z definovaných kritérií popsaných v definici prostředí.
Pro závažná rizika je vhodné pro hodnocenou činnost (proces) určit indikátor rizika. Indikátor je veličina, jejíž hodnota je rizikem ovlivněna. To znamená, že do velikosti jeho hodnoty se promítne to, že se blíží projevení rizika. To umožňuje včas odhalit narůstající rizikový stav. Většinou jde o tutéž veličinu, kterou používáme jako tak zvaný klíčový indikátor výkonnosti procesu (KPI).

Vyhodnocení rizik

Výsledkem fáze vyhodnocení je rozhodnutí o tom, která rizika budeme dále řešit. K tomu nám napomůže významnost rizika – jedná se o součin dopadu rizika a jeho pravděpodobnosti. Dle výsledné významnosti rozlišujeme rizika na nízká, střední a kritická.

Dále si při vyhodnocování rizik klademe tyto otázky:

- co se může stát a proč?
- jaké jsou následky?
- jaká je pravděpodobnost jejich budoucího výskytu?
- existují nějaké faktory, které zmírní následky rizika nebo které sníží pravděpodobnost rizika?
- je úroveň rizika únosná nebo přijatelná a (ne)vyžaduje další ošetření?

Toto hodnocení je činností subjektivní, proto na ni může být více pohledů.

Zvládání rizik

Zvládání rizik se skládá z navržení možných opatření pro ošetření rizik, hodnocení těchto možností, přípravy a realizace plánů zvládání rizik. Výběr nejvhodnějšího opatření spočívá ve vyvážení nákladů na jeho uskutečnění proti ziskům, které to přinese. Náklady na řízení rizik mají být celkově úměrné dosahovaným ziskům. Při posuzování poměru nákladů a zisků je důležité započítat veškeré přímé a nepřímé náklady a zisky, hmotné i nehmotné, vyjádřené ve finančních nebo jiných škálách.

Plán rizik

Abychom se na rizika dokázali připravit a následně je řídit a dále sledovat, je potřeba vytvořit plán rizik. Tvorba plánu rizik není složitá, ale je prioritně důležité rozpoznat všechna závažná rizika, a k těmto rizikům navrhnout účinná protiopatření. Plán rizik má formu tabulky. V tabulce musí být uvedeno: riziko, dopad rizika, jeho pravděpodobnost, jeho významnost, preventivní opatření a indikátor rizika. Důležité je, také určit odpovědnou osobu spojenou s provedením preventivního opatření.

Krizový scénář

Určení krizového scénáře je další důležitou součástí tabulky plánu rizik. Krizový scénář se stanovuje pro případ, že se nepodaří riziko přijatým opatřením odstranit nebo je minimalizovat. Stejně jako za provedení preventivního opatření je stanovena odpovědná osoba, tak i za tvorbu krizového scénáře a jeho dodržení musí být stanoven odpovědný pracovník.

Monitorování rizik

Aby plán řízení rizik zůstával stále aktuální, je třeba jej upravovat na základě posouzení aktuálního stavu. Podmínky, které mohou ovlivnit následky a jejich pravděpodobnosti, se mohou změnit, stejně jako okolnosti, které ovlivňují náklady nebo vhodnost různých přístupů ke zvládání rizik. Proto je nutné cyklus řízení rizik pravidelně opakovat. Sledování a posuzování přinášejí také poučení z probíhajícího procesu řízení rizik. Vhodná je měsíční, případně čtvrtletní aktualizace. Roční perioda je příliš dlouhá.

Cílem monitorování je ověřit, že:

- předpoklady o rizicích zůstávají platné,
- jsou dosaženy očekávané výsledky,
- opatření na ošetření rizika jsou efektivní.

V příštím newsletteru našeho oddělení Vás seznámíme s implementací systému řízení rizik na RUP.

Ing. Martin Jurečka, koordinátor řízení rizik

3 MEZINÁRODNÍ HODNOCENÍ

QS World University Rankings 2025

Žebříček QS World University Rankings vydávaný společnost Quacquarelli Symonds přišel, stejně jako Times Higher Education World University Rankings, v roce 2023 s úpravou metodiky a momentálně hodnotí instituce podle devíti indikátorů, z nichž sestavuje výsledné skóre. Hodnoceny jsou akademická reputace a reputace u zaměstnavatelů, počet citací na akademické a vědecké pracovníky, poměr studentů a akademických a vědeckých pracovníků, podíl zahraničních studentů, podíl zahraničních akademických a vědeckých pracovníků, mezinárodní výzkumná síť, udržitelnost a zaměstnatelnost.

Univerzita Palackého se umisťuje ve světovém hodnocení Quacquarelli Symonds již od roku 2016. V nejaktuálnějším vydání, QS World University Rankings 2025, obsadila 651. až 660. pozici, což znamená oproti předchozímu roku, kdy se umístila na 631.-650. místě, mírný pokles. V rámci české republiky obsadila UP opět 6. místo, mezi univerzitami aliance AURORA si drží pozici 5.

Nejlépe si Univerzita Palackého vede v ukazateli *International Research Network (IRN Index),* ve kterém se nachází na 210. příčce na světě. Do TOP 500 pak patří také v indikátorech *International Faculty Ratio* a *Sustainability*. V prvních dvou zmíněných je navíc českou dvojkou. V případě třetího si meziročně polepšila o 86 míst.

Naopak prostor pro zlepšení je patrný v ukazatelích *Faculty/Student Ratio* a *International Student Ratio*. Zde obsadila olomoucká univerzita v rámci ČR osmou, potažmo desátou příčku.

Celkové výsledky jsou dostupné na QS World University Rankings 2025.

CWUR (Center for World University Rankings) 2024

The Center for World University Rankings je poradenská organizace, která od roku 2012 vydává mezinárodní žebříček, který vychází primárně z dostupných dat z Thomson Reuters databáze, pracuje pouze s dostupnými daty, jeho součástí není reputace univerzity, jež tvoří podstatnou část jiných prestižních žebříčků a od univerzit nepožaduje ani poskytnutí dat. The Center for World University Rankings upravil v roce 2019–2020 metodiku tak, aby se kladl stejný důraz na vzdělávací prostředí a výzkum a nyní hodnotí univerzity na základě níže uvedených metrik.

Univerzita Palackého pronikla do žebříčku poprvé v roce 2014 a umístila se na 804. místě. Od té doby již pod tuto pozici neklesla. V nejaktuálnějším vydání CWUR 2024 obsadila 625. pozici, a patří tak mezi 3 % nejlepších vysokých škol na světě a TOP 3 univerzity v Česku.

Kompletní výsledky jsou dostupné na webu CWUR.

Times Higher Education Impact Ranking 2024

Žebříček Times Higher Education Impact Rankings orientovaný na cíle udržitelného rozvoje OSN (SDGs) byl poprvé zveřejněn v roce 2019. Na počátku byla zapojena pouze necelá pětistovka univerzit, v letošním roce jich je do žebříčku zařazeno téměř dva tisíce.

Univerzitě Palackého se daří úspěšně plnit cíle udržitelného rozvoje. Patří v této oblasti mezi nejlepší české univerzity a prosazuje se i v mezinárodním srovnání. Potvrdilo to aktuální vydání žebříčku Times Higher Education Impact Rankings 2024.

Pro umístění v celkovém žebříčku bylo zapotřebí aktivně se zapojit alespoň do čtyř definovaných cílů. Celkové umístění se počítá ze tří nejsilnějších – v případě Univerzity Palackého se jedná o SDG 3 (zdraví a kvalitní život), 4 (kvalitní vzdělání), 5 (rovnost mužů a žen) – a je doplněné o hodnocení z povinného cíle 17, což je partnerství instituce v oblasti udržitelnosti.

Univerzita Palackého v Olomouci			
SDG		Celkové umístění	Umístění v rámci ČR
3	Zdraví a kvalitní život	101.-200.	2
4	Kvalitní vzdělání	95.	1
5	Rovnost mužů a žen	101.-200.	1
8	Důstojná práce a ekonomický růst	101.-200.	1-3
9	Průmysl, inovace a infrastruktura	401.-600.	3-5
11	Udržitelná města a obce	101.-200.	1-2
16	Mír, spravedlnost a silné instituce	301.-400.	3
17	Partnerství ke splnění cílů	101.-200.	1

Celkově se Univerzita Palackého v letošním srovnání umístila na 401.–600. příčce a obsadila tak společně s Českou zemědělskou univerzitou v Praze a Masarykovou univerzitou dělenou 2. příčku. Z celkových 8 vyplňovaných SDG je UP jednou v TOP 100, kde obsadila 95. příčku v oblasti kvalitního vzdělávání. Pětkrát je UP v TOP 200, jednou v TOP 400 a jednou v TOP 600. Dohromady si tak univerzita šestkrát vylepšila oproti loňsku umístění a dvakrát zůstala na stejných pozicích. V některých oblastech je UP v rámci České republiky dle výše uvedeného přehledu na špici. Hned třikrát se umístila na pozici jedničky také v alianci AURORA.

„Umístění v jednotlivých SDGs nás zavazuje. Zařadit se hned pětkrát do TOP 200 univerzit na světě je pro nás důkazem, že je směřování univerzity nejen v oblasti udržitelné agendy nastaveno správným směrem. Nejvíce si ceníme umístění v nejlepší stovce (95. místo) v oblasti kvalitního vzdělávání, které je jednou z hlavních rolí Univerzity Palackého a univerzit obecně,“ komentoval prorektor pro strategii a vnější vztahy Michal Malacka.

Světovou jedničkou v oblasti naplňování cílů udržitelného rozvoje OSN se pro rok 2024 stala opět australská Western Sydney University. Kompletní výsledky jsou k dispozici zde.

4 BENCHMARKING

V dnešním čísle představujeme vybrané výsledky analýzy vývoje vybraných ukazatelů vyčíslovaných dle normy *Postupy a metody zajišťování kvality na UP*.

1.9 Počet studentů na akademického pracovníka

statistický
ukazatel kvality

Indikátor měří počet studií bez ohledu na typ a formu studia, který připadá na jednoho akademického pracovníka.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
standard	**16**	**16**	**16**	**16**	**16**	**16**	**16**
CMTF	22	22	22	28	28	29	28
FF	19	19	18	19	20	19	18
FTK	17	16	16	18	18	18	18
FZV	17	17	17	18	17	17	16
LF	8	8	8	8	9	9	9
PdF	28	28	30	32	31	30	30
PF	19	19	19	20	21	21	21
PřF	10	10	10	10	12	13	12
UP celkem	**16**	**15**	**15**	**16**	**17**	**17**	**17**

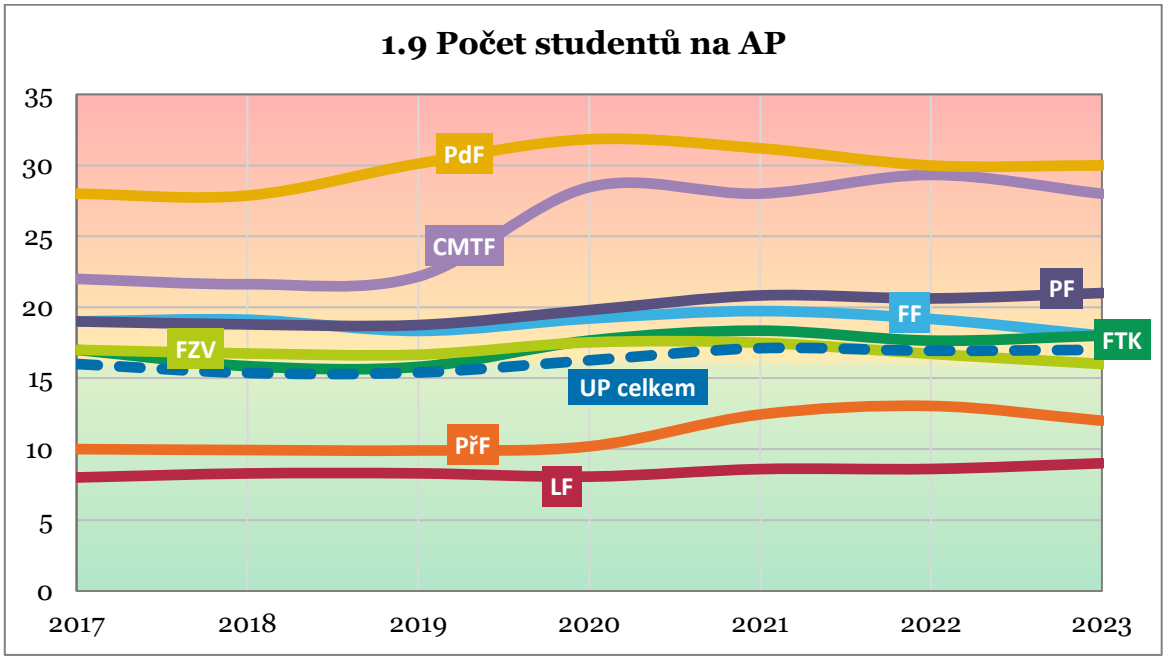

1.10 Počet doktorandů na jednoho školitele

statistický
ukazatel kvality

Indikátor měří počet studentů doktorského studia bez ohledu na formu studia, který připadá na jednoho školitele.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
standard	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**
CMTF	2,6	2,4	2,5	2,2	2,6	2,5	2,5
FF	2,7	2,3	2,2	2,2	2,2	2,0	2,0
FTK	2,9	3,1	3,5	3,0	2,5	2,5	2,6
FZV	1,3	1,5	1,8	2,0	2,0	1,9	2,3
LF	1,9	1,9	2,0	2,0	1,9	1,9	1,9
PdF	2,5	2,3	2,5	2,5	2,7	2,4	2,3
PF	1,8	1,8	1,9	2,1	2,0	2,0	1,9
PřF	2,2	2,0	2,0	2,0	1,9	1,9	1,7
UP celkem	**2,3**	**2,1**	**2,1**	**2,1**	**2,1**	**2,0**	**2,0**

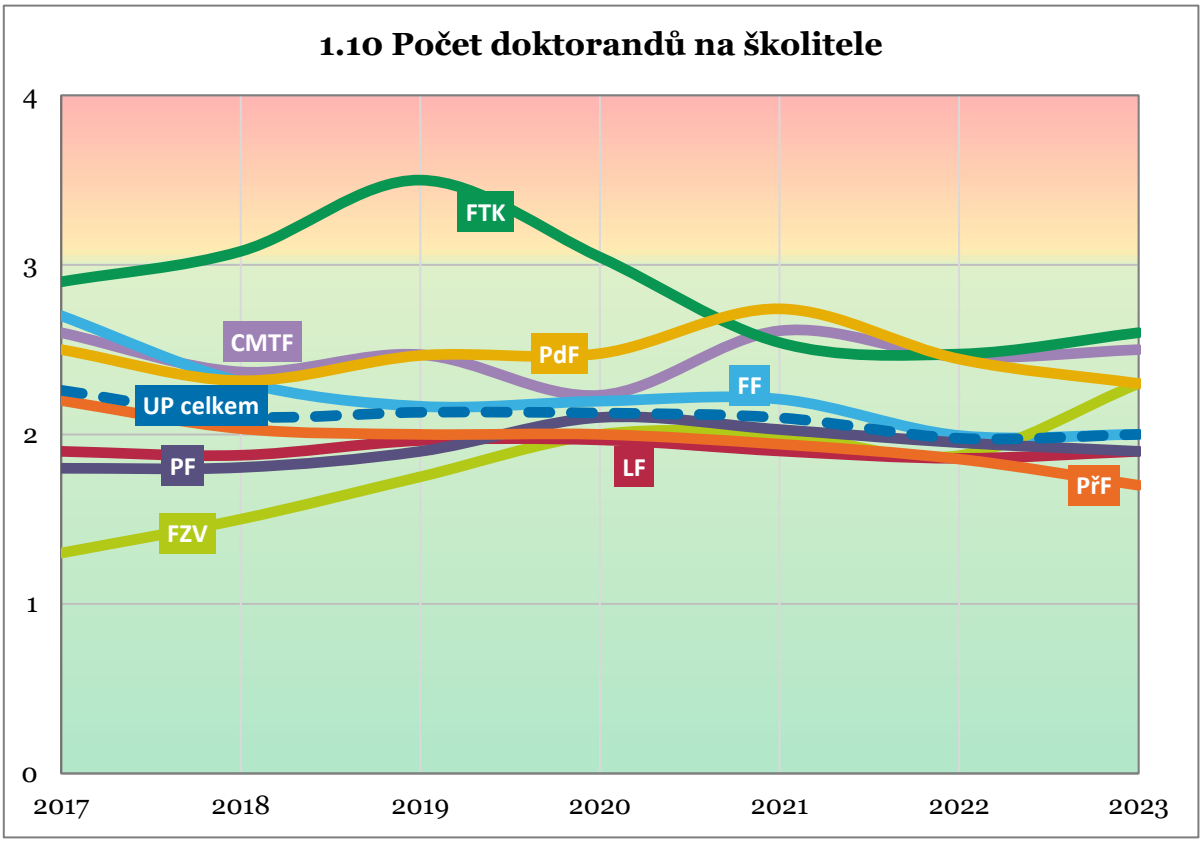

Pro zajímavost uvádíme i maximální počty doktorandů vedených jedním školitelem.

Maximální počet doktorandů na jednoho školitele

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
CMTF	9	8	9	9	7	11	10
FF	11	11	9	11	9	9	7
FTK	13	10	13	9	6	7	6
FZV	4	3	4	6	3	3	5
LF	10	8	7	8	8	7	7
PdF	10	14	11	9	11	8	7
PF	5	6	6	6	6	7	6
PřF	10	9	9	9	5	5	6

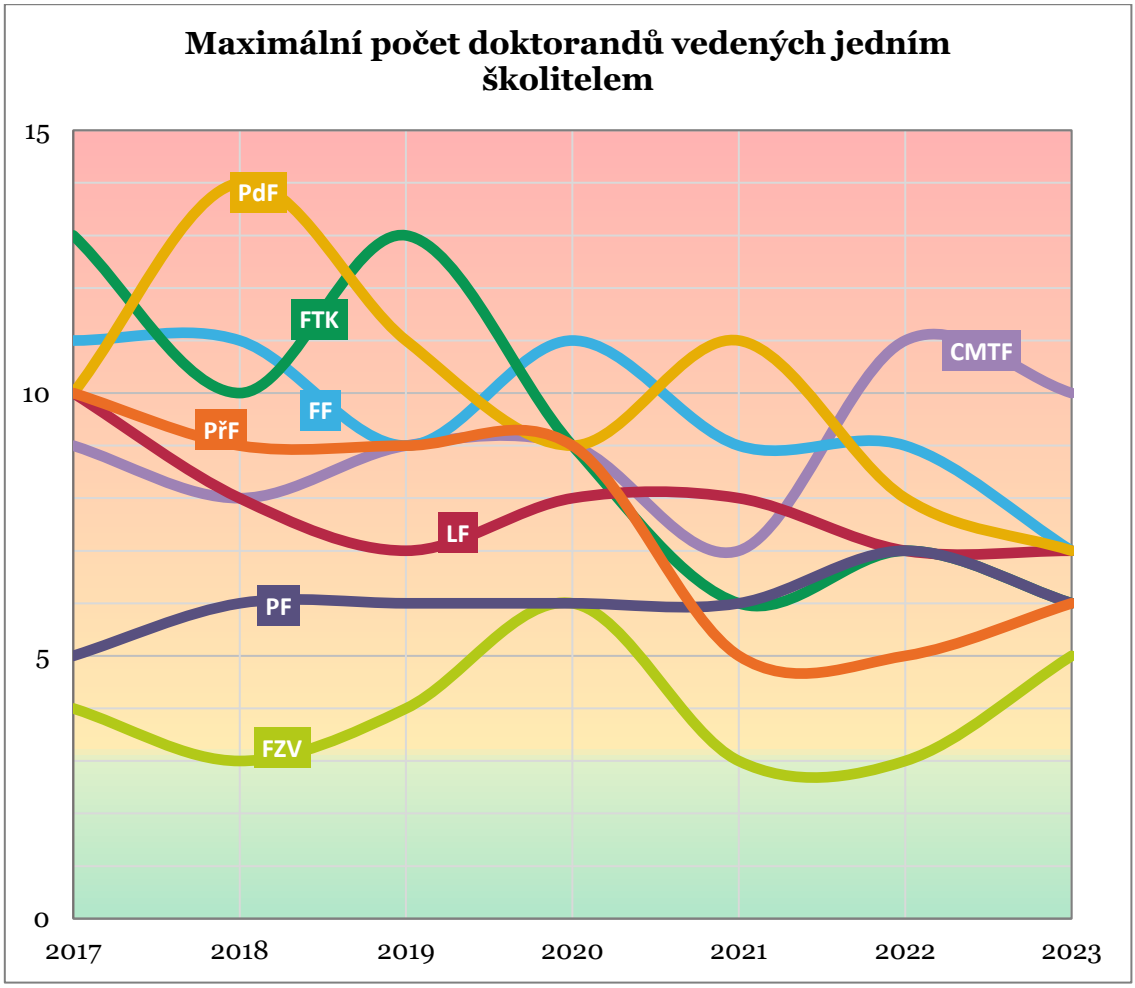

2.9 Absolventi doktorského studia

statistický ukazatel

Indikátor měří podíl absolventů doktorského studia na celkovém počtu absolventů.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
standard	**3,4 %**	**3,4 %**	**3,4 %**	**3,4 %**	**3,4 %**	**3,4 %**	**3,4 %**
CMTF	1,3 %	0,5 %	2,6 %	1,7 %	2,8 %	7,5 %	1,4 %
FF	3,1 %	2,9 %	3,2 %	3,6 %	3,6 %	2,7 %	2,4 %
FTK	1,1 %	1,9 %	0,6 %	1,6 %	1,3 %	2,5 %	2,3 %
FZV	1,7 %	2,1 %	1,5 %	1,4 %	0,0 %	0,0 %	0,3 %
LF	12,3 %	12,6 %	9,6 %	6,6 %	10,0 %	10,9 %	11,8 %
PdF	1,7 %	1,3 %	2,2 %	1,3 %	2,1 %	1,5 %	1,2 %
PF	5,3 %	2,0 %	2,5 %	3,7 %	1,5 %	3,7 %	4,1 %
PřF	6,9 %	6,4 %	8,8 %	4,8 %	7,2 %	5,0 %	4,2 %
UP celkem	**4,1 %**	**3,6 %**	**4,1 %**	**3,1 %**	**3,8 %**	**3,5 %**	**3,0 %**

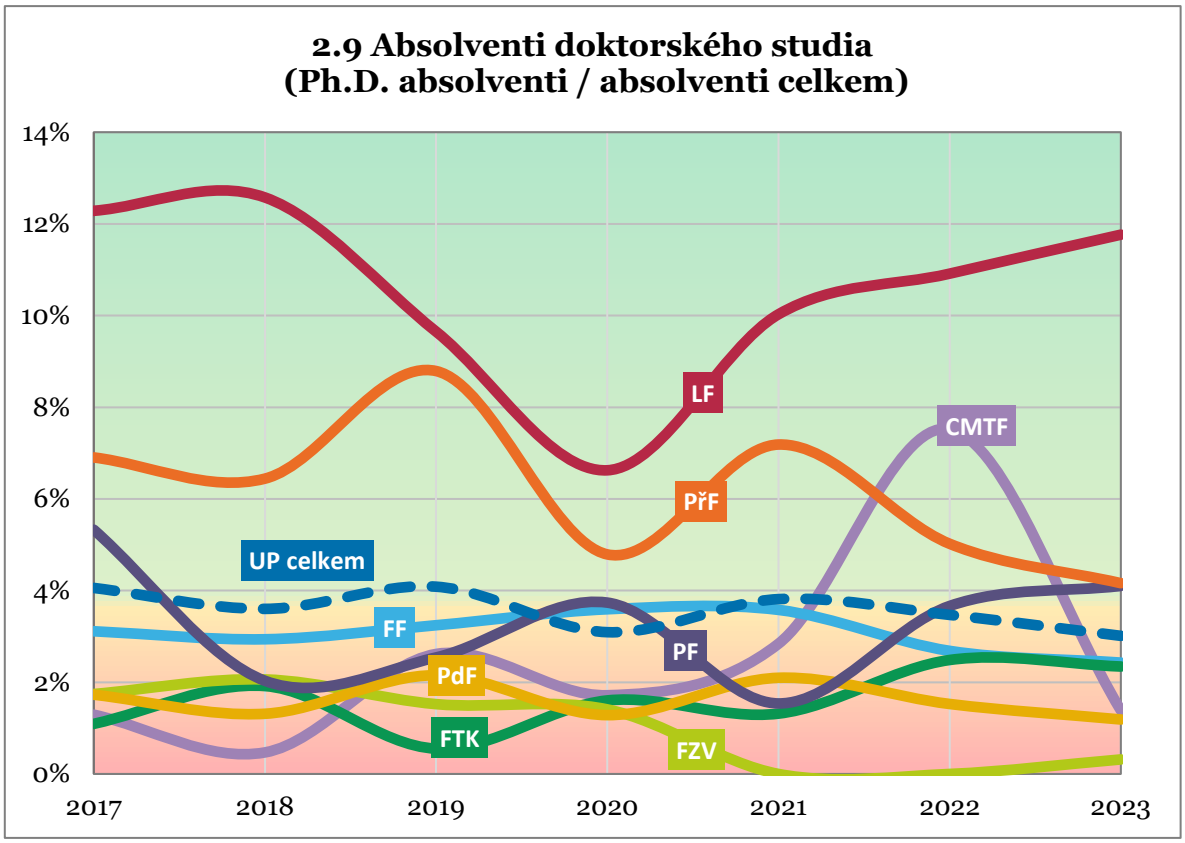

5 VAŠE NÁZORY

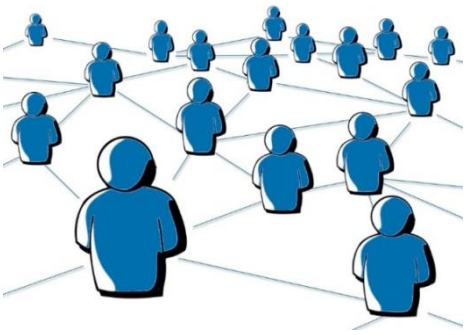

V této rubrice jsou jako vždy postupně vyhodnocovány dotazy a podněty pracovníků a studentů UP k zajišťování a hodnocení kvality činností na UP.

Vaše dotazy či podněty můžete Oddělení strategie a kvality zaslat prostřednictvím **formuláře**, který je přístupný na webových stránkách oddělení.

Na webových stránkách Oddělení strategie a kvality byl zveřejněn ještě nový formulář, prostřednictvím, kterého můžete zaslat zpětnou vazbu k **činnosti akademických orgánů**.

Případné dotazy k dotazníku či jeho vyhodnocení směřujte na Mgr. Pavlu Šimáčkovou, M.Sc., metodika řízení kvality na UP – pavla.simackova@upol.cz.

Přílohami zápisu by měly být jednotlivé schválené dokumenty ve finální podobě. V případě, že senát některé usnesení neschválí, bylo by dobré dát předkladateli k neschválení i informaci, proč se tak stalo a co se má změnit při opětovném předložení. Doporučení a usnesení mají být konkrétní nebo alespoň ze zápisu má plynout, co přesně je třeba udělat. To vše zabrání opakovanému projednávání téhož problému bez výsledku.

zaměstnanec RUP

Vyjádření předsedkyně AS UP: *Veškeré podklady jsou k dohledání na webových stránkách AS UP nově i včetně předložených a projednávaných materiálů a lhůt. Přikládání schválených norem k zápisu z jednání AS UP naráží na legislativní omezení, které souvisí s tím, že některé dokumenty jsou jen pro vnitřní komunikaci uvnitř univerzity a není možné či strategické je zveřejňovat jako součást zápisu, který je veřejný bez přihlášení do portálu UP. Komunikace s předkladateli vylepšujeme a prozatímní řešení bude link na normy, které se zobrazí po přihlášení do systému. Kancelář AS UP se snaží najít vyhovující formu.*

Neochota řešit nápravu skandálního finančního přerozdělování financí na jednotlivé fakulty tak, aby byli spravedlivě odměňováni akademici na stejné pozici; vnitřní mzdový tarif je spíše pokus o vtip - ultranízký tarif a výše osobního ohodnocení až 250 % (sic!)); to si opravdu vrcholné orgány univerzity myslí, že máme pracovat za 35 tisíc hrubého? kategorie odb. asistenta zahrnuje cca 80 až 85 % všech akademiků; buďte tak hodní a dělejte s tím něco, situace už je opravdu neúnosná a před kolapsem (rektorův postoj alibistický a pasivní, bohatší fakulty se přes své zástupce ve velkém senátu "hlídají" své).

akademický pracovník FF

Vedení univerzity ve spolupráci s děkany činí kroky k tomu, aby byla situace související s podnětem napravena. Započala analýza rovného odměňování na UP, zároveň se pracuje na novém vnitřním mzdovém předpise, jehož přílohou jsou tarifní tabulky, kterých se podnět dotýká. Vedení UP vnímá požadavek na úpravu tarifních tabulek a výše osobního ohodnocení tak, aby bylo uvedené do budoucna nastaveno lépe. Byla zřízena speciální pracovní skupina, v rámci které pan rektor s paní kvestorkou ve spolupráci s pověřenými zástupci jednotlivých fakult jednají a hledají shodu ohledně změny metodiky dělení finančních prostředků na UP.

Aktuální podněty Komise pro kvalitu UP

1) Řízení rizik a procesů by mělo probíhat i na fakultní úrovni, fakulty žádají o dodání vzorů/vzorových seznamů, které by mohly použít pro své mapování.

Řešení podnětu: Součásti se samy rozhodují, jak k řízení rizik přistoupí. Je možné zpracovat např. normami, ale metodickým doporučením RUP je zpracovat rizika při procesních modelech. Na fakulty bude zaslán seznam procesů, které jsou popsány na úrovni RUP. Ten mohou využít při identifikaci svých klíčových procesů, u kterých potřebují rizika řídit. Následně bude fakultám zaslán i vzorový formulář pro identifikaci rizik.
RUP nabízí metodickou i technickou podporu při popisu jak procesů, tak i rizik.

2) Z dotazníkového šetření na téma Mezinárodní hodnocení vysokých škol z pohledu zaměstnanců a doktorských studentů vyplynulo, že řada respondentů neví, jak UP informuje o svých výsledcích v mezinárodních žebříčcích.

Řešení podnětu: Komise pro kvalitu nepovažuje za nutné vytvářet pro tyto informace další kanály, současnou prezentaci a dostupnost těchto informací vnímá jako dostatečnou. K základním informacím o žebříčcích se lze dostat například přes hlavní webovou stránku UP – upol.cz přes sekci *Mezinárodní hodnocení*.

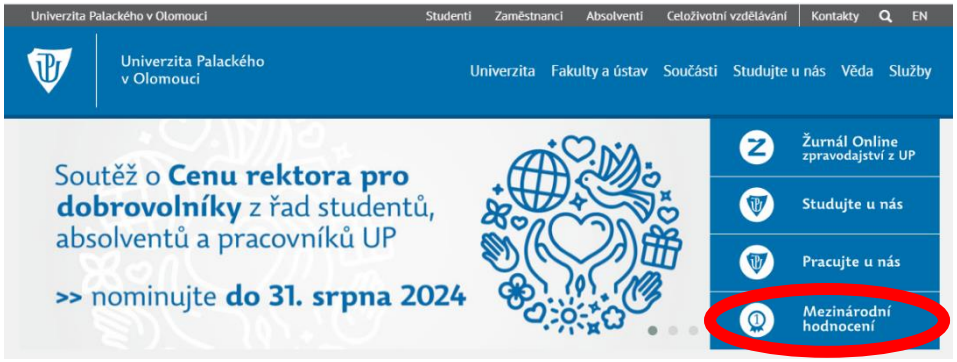

3) Na základě několikaletého vyhodnocování ukazatelů hodnocení kvality, konkrétně z oblastí internacionalizace a služeb pro studenty se specifickými potřebami, doporučuje Komise pro kvalitu UP zrušení tří z nich.

Řešení podnětu: Návrh na zrušení níže uvedených indikátorů bude předán ke schválení Radě pro vnitřní hodnocení UP.

- 5.1 *Krátkodobé výjezdy studentů*
  Zdůvodnění návrhu na zrušení: nesystémová/nejednotná evidence na jednotlivých fakultách,
- *5.3 Krátkodobé příjezdy studentů*
  Zdůvodnění návrhu na zrušení: nesystémová/nejednotná evidence na jednotlivých fakultách,
- *8.3 Skupiny služeb pro studenty se specifickými potřebami*
  Zdůvodnění návrhu na zrušení: Jedná se o statistický ukazatel informující o počtu služeb pro jednotlivé skupiny postižení a je zjemněním ukazatele 8.2 *Služby studentům se specifickými potřebami*. Na základě jednání se zástupci Centra podpory studentů se specifickými potřebami je u tohoto ukazatele obtížné i stanovení jednotného standardu počtu služeb vzhledem k rozmanitosti typů specifických potřeb.

Oddělení
strategie a kvality